

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA OFICIALA A EPISCOPIEI ARADULUI

Redacția și Administrația
ARAD, STR. EMINESCU 18APARE DUMINECA
Redactor: Pr. Ilarion V. FeleaABONAMENTE:
Pentru 1 an 300 Lei; 6 luni 150 Lei

Despre catehizație

În ședința Cercului catehetic eparhial, ținută sub înalta președinție a Prea Sfințitului Episcop Andrei, cea dintâi chestiune dezbătută a fost aceea a „catehizației”. Aici, Prea Sfințitul Părinte Episcop a dat o serie de magistrale îndrumări celor prezenți, ca unora ce nu au de format numai oameni cu multe cunoștințe, ci să creeze suflete creștine, să influențeze întreg complexul sufletesc al elevilor determinându-i ca toată viața să iubească casa lui Dumnezeu și să păstreze contactul cu harul ceresc.

Pentru a ajunge la acest ideal, catehizația se servește de multe mijloace. Așa de p. comunică elevilor cunoștințe religioase, îi pune în față miile de vieți ale sfinților, căutând de aci să scoată în evidență frumusețea vieții creștine și să determine sufletele lor să intre în contact cu nemărginita iubire de oameni a lui Dumnezeu.

Despre cel dintâi mijloc, „instrucția religioasă”, aș dori să spun câteva cuvinte spre a arăta după cât va fi cu putință, ce rol are această instrucție în învățământ, și ce rezultate poate da pentru atingerea idealului de a face pe elev să devină „creștin practicant”.

Catehizația este veche ca și creștinismul. Comunicare de învățături a focut însuși Domnul Iisus Hristos către ucenici Săi. Este destul în amintire seara de despărțire — după Cina cea de taină — când Mântuitorul sfătuște și învață pe ucenici cum să răzbească prin greutățile ce le vor întâmpina, în răspândirea Evangheliei. Apostolii la rândul-le au avut ucenici, instruiți de ei spre a le putea continua opera de evanghelizare a omenirii. Ap. Pavel spune lui Timotei (3, 14-15): Tu să rămâi la cele ce ai învățat..., știind de la cine ai învățat, și că din pruncie cunoști sfințele scripturi care pot să te înțelepțească spre mântuire. De la cercetarea sf. Scripturi s'a ajuns la vestitele școli catehetice din Alexandria, Cesarea Palestinei etc... unde a luat naștere și s'a dezvoltat întreaga știință creștină.

Pe dascălii acestor școli Biserica nu-i cinstește numai ca mari învățători ai lumii ci i-a trecut în rândul sfinților, fiindcă cunoscând voia lui Dumnezeu din cercetarea Sfințelor Scripturi au ajuns la desăvârșirea permisă oamenilor aici pe pământ, și totodată sunt exemple mărețe de cum trebuie făcute și trăit creștinismul.

Pentru creștinii de rând ce veneau dintre păgâni, existau cateheți speciali, cari aveau îndatorirea să-i învețe cunoștințele fundamentale din simbolul credinței, cuprinsul sf. slujbe și momentele principale ale sf. Liturghii. Numai atunci puteau primi taina sf. Botez, când catehetul se convingea că știi toate aceste învățături, neînțelegând greșit nici una din ele.

Așa a luat naștere învățământul religios introdus de școlile creștine de mai târziu între disciplinele profane ale învățământului public. Fără cunoștințele religioase acest învățământ nu ar putea da o educație integrală, pentru ca omul lui Dumnezeu să fie desăvârșit, bine pregătit pentru tot lucrul bun (II Tim. 3, 17).

În școala noastră secundară învățământul religios este împărțit în două cicluri: inferior și superior. Ciclul inferior are un caracter mai mult biblic și istoric, vorbindu-se de dezvoltarea creștinismului universal și cu privire specială asupra creștinării Românilor. Ciclul superior are un caracter speculativ, căutând să familiarizeze pe elev cu problemele și învățăturile fundamentale ale creștinismului. Pentru fiecare clasă există un anumit număr de lecțiuni ce trebuiesc predate elevilor și pe care aceștia sunt datori să și le însușească.

Problema ce se pune este: aceste lecții sunt necesare și elevul cunoscându-le are ceva folos de ele, sau cum trebuie predate pentru ca să le facem folositoare? Unii răspund negativ, arătându-se sceptici asupra rezultatului instrucției religioase, alții o fac numai formal și predau materialul din program sub formă de poveste fără

a obliga pe elev să-l știe, iar alții în sfârșit predau după metode proprii neținând seama de materie și materialul de predat. Fiecare formă în parte depinde de cel ce predă, prin urmare rezultatele sunt personale, nedepinzând de materia în sine, ori pe noi aceasta materie ne interesează căci cuprinde învățătura veșnică a Mântuitorului, nefiind legată de oameni și nici de timp și spațiu. Oficial ea trebuie predată și elevul este obligat să o cunoască. Noi, trebuie să-l determinăm ca aceste învățături să le aplice și în viață.

Metodologia obiectelor din învățământ a luat în ultimul timp o dezvoltare foarte mare. Aș putea spune că Pedagogia modernă se ocupă numai de felul cum ar trebui predat un obiect, pentru ca ori cât ar fi de abstract sau teoretic, totuși să devină practic și folositor în viața elevului. Chiar și la orele de Matematică, ce până acum erau pur teoretice, se caută astăzi cu metodele noi să se influențeze integral sufletul elevului cu problemele ce se discută. Și dacă aceste metode dau rezultate bune la alte materii, oare întrebuințate cum trebuie la ora de Religie nu ar putea da rezultate bune?

Lețiile să se predea intuitiv, se spune în programă. Se vor folosi tablouri, diferite istorisiri, doctrina sf. Părinți sau chiar lecturi din opera autorilor profani, dacă părerile lor sunt în conformitate cu învățătura Bisericii.

Să se țină seama de principiul corelației. Să se folosească harta la lecțiile cu caracter istoric, să se facă legătura cu materiile asemănătoare, Etică, Psihologie, Istorie, Geografie, fiindcă toate aceste pot furniza date interesante, și tot odată adevărurile religioase se încadrează în felul acesta între disciplinele cari contribuie la îmbunătățirea vieții omenești. „În cursul superior, care coincide cu epoca critică pentru formarea și dezvoltarea individualității, elevul va trebui să pătrundă ideologia adevărurilor propovăduite de Biserica ortodoxă” spun instrucțiunile generale la programa analitică.

Și în sfârșit și metodologia vorbește de anumite „principii humanistice” cari trebuie să fie scoase din orice lecții, cari să determine pe elev la aplicarea în viață a învățăturilor primite. Aceste principii, — numite „humanistice” de cei ce voiau să scoată Religia cu toate învățăturile ei din cadrul învățământului public, iar de noi învățături morale, — trebuie să fie încheierea firească a oricărei lecții și mai ales a celei de Religie.

Așa dar, ținând seama de realitate și de metodele pedagogice, putem afirma că un *cvarțum de cunoștințe este absolut necesar și la catehizație*, fiindcă aceste cunoștințe formează baza și scheletul educației moral-religioase. Pe aceste în-

vătățuri se clădește, și din ele se scot elementele necesare pentru a se putea determina voința și sentimentul celor catehizați. Dacă au fost exagerări, au fost și de-o parte și de alta. După cum comunicarea de prea multe cunoștințe teoretice duce la intelectulism, educația exagerată a sentimentului duce la sentimentalism, de unde până la misticismul bolnav și sectar nu este decât un pas. De altfel astăzi trebuie să se țină seama și de elevi, cari conform cerințelor vremii *nu se mai mulțumesc cu enunțarea de adevăruri autoritative, ci doresc lămuriri convingătoare*, pe cari Biserica creștină nici odată nu le-a refuzat credincioșilor ei.

Prin urmare, catehizația este un complex de influențe exercitate de catehet asupra elevilor. În ea trebuie să se țină seama de toți factorii cari pot face din învățământ elementul hotărîtor în viața creștinului de mai târziu.

Creștini cari cunosc adevărurile de credință, le iubesc și le aplică în viață. Aceasta este catehizația adevărată.

Pr. T. Nădăban
profesor

Când?

Niciodată nu-i prea târziu ca să te pocăiești; dar niciodată nu-i prea de vreme. Acesta-i rostul fiecărei clipe: să te prinzi iarăși de mână cu veșnicia. Cel care se pocăiește târziu și stăruie în îndreptare e mântuit; pe când cel care tot amână, fie acela și tânăr, nu-i chip să se mântuiască. Nu vârsta e la mijloc ci inima. Inima care se teme de jertfe. Inima care fuge dinaintea harului așa cum fuge pasărea din fața furtunii.

Atunci când amănăm pocăința noastră de pe o zi pe alta, facem următoarea mărturisire: îndreptarea e necesară. Și, ia judecați bine, cine-i acela care-și încredințează necesarul oarbei întâmplări?

Omul care tot întârzie cu pocăința, se aseamănă cu un călător nepăsător și uituc, care totdeauna după ce pleacă de acasă se întoarce înapoi după ceva ce a uitat. Poate să plece și mâine? N'o ști nimeni. În orice caz, așa prinde rădăcină codcala, așa se înstăpânește nepăsarea de mai bine, așa înmărmuresc avânturile curate. Și dacă nu ții tu frânele, apoi le ții patimile bucurios. Și te târăsc, te duc, te duc ca vântul, de trebuie să închizi ochii de groaza iușelei. Numai de nu ți s-ar închide într'o bună zi cu totul!

„Ascultați cât de tare vi se bate în ușa”, zice un vestit cuvântător. „Acuși acuși, aveți s'o vedeți sărind din țâțâni”.

Cel care tot fâgăduiește că se va îndrepta, dar nu mișcă deloc, se aseamănă cu datornicul care va plăti încurând dar nu face niciodată un mic acout.

E mai bine să-ți zici: „Încep chiar azi și cu atât mai bine dacă mă voiu poticni și nu voiu izbuti”; decât să gândești: „Odată și odată am să mă îndrept, dar azi, îmi mai dau drumul odată”. Ispita căreia îi zice: „Treci înapoia mea, nu azi, poate mâine”, își pleacă capul, se

întristează și știe că încurând nu mai are ce căuta la un astfel de om; pe când ispita căreia îi faci pe voie și-i zici: „Hai! dar să știi că numai odată, astăzi și mâine gata!” o astfel de ispită zâmbește și-i liniștită. Știe că mâine, poimâne, iar ai să-i grățești așa; până ce dela o vreme n'o să mai încapă nici o discuție.

Biată inimă! Ai și tu dreptatea ta. Ai multe desvi-
novări, multe îndreptări, dar și multe viclesuguri. Viclenia
nu atât a răilor și a fărmicilor cât aceea a făpturilor
slabe. Dar oricum, nu te lăsa incremenită în ce-i urât
și rău.

P.

Mărgăritare.

Rugăciunea mamei

Concetățenii exilară din Roma pe Coriolan (sec. 5. f. H.), și acesta, jignit până la sânge, trecu în tabăra Volscilor, dușmani de moarte ai țării sale. Aceștia se folosiră de prilej și pentru a pune mâna pe cel dornic de răsbunare, îl încredințară cu conducerea oastei lor. Acum Coriolan porni în fruntea oastei vrăjmașilor împotriva patriei sale, împotriva Romei.

Locuitorii Romei fură cuprinși de groază. Acum începură a se căi de fapta lor pripită, dar era prea târziu! Trimiseră înaintea lui Coriolan pe cei mai fruntași ai lor, pe senatori, spre a-l implora să nu strice orașul, locul său natal. Inșă Coriolan cel jignit rămase necruțător. Atunci ieșiră în fața lui preoții păgâni în odăjdii, — nu folosi nici aceasta! Duseră atunci mulțime de bani lui Coriolan, — pe care acesta îi refuză cu dispreț...

Când toate încercările se dovediră zadarnice, trimiseră, în sfârșit, în tabăra vrăjmașilor, în fruntea unei delegații de femei din Roma, pe Veturia, mama lui Coriolan. Aceasta, căzând la picioarele fiului ei, îl ruga să cruțe Roma. Atunci, fiul cel însetat după răsbunare și jignit până la sânge, pe care nu l-a putut domoli nici rugămintea senatorilor și a preoților păgâni, nici sclipirea banului, ridică la sine pe mamă-sa, o îmbrățișă și-i zise: „Mamă! Ai scăpat Roma, dar ai pierdut pe fiul tău!” După aceasta Coriolan conduse înapoi oastea Volscilor, cari — precum se spune — îl tăiară în bucăți.

Pilde de cinstirea părinților

Virsaviea (Bethsabea), mama regelui Solomon, nu era de ceva origine înaltă. Totuș, de câteori intra cu ceva treabă la Solomon, Sf. Scriptură iată ce ne spune despre regesul fiu: „S'a sculat împăratul înaintea ei, și s'a închinat ei, și a șezut pe scaunul său, și s'a pus scaun mamei împăratului, și a șezut deadreapta lui” (3 Imp. 2 v. 19).

Toma Morus, chiar și după ce ajunsese primul slujbaş al imperiului britanic, înainte de a-și începe munca zilnică, îngenunchia, în fața tuturor, înaintea tatălui său și-i cerea binecuvântarea.

*

Prețuiți copilul!

Împăratul roman Titus avea un cerb îmblânzit, pe care-l îndrăgise foarte mult. Acesta își primea zilnic hrana în grădinile împăratului, dar putea apoi să alerge liber prin pădure. Pentru ca nimeni să nu-i facă vre-un rău, împăratul legă de grumazul cerbului un lanț de aur cu inscripția: „Nu te atinge de mine: sunt al împăratului!”

Părinți, nu uitați că copilul este averea lui Dumnezeu. În sufletul fiecărui copil botezat este întipărit chipul Domnului Iisus Hristos. Nu vă atingeți de el cu mâni prihănite, ci, dimpotrivă, dați-i pildă bună!

Stropi din cascada vieții...

Prin natură, viața încearcă cel mai autoritar act asupra morții.

Natura e raportul dintre cele două suverane: viața și moartea.

*

Iubirea cunoaște toate transfigurațiile: — dela suferință, până la fericire.

*

Numai suferința face să nu rătăcească iubirea.

*

Adevărata victorie vine numai din lupta care începe cu o mare suferință și sfârșește cu o mare dragoste.

*

Suferința e viață ca și iubirea: amândouă produc adevăruri.

*

De multe ori, într'un sentiment e mai mult adevăr decât într'o idee și, într'o idee, mai multă viață decât într'un sentiment.

Spiritul cuprinde viața prin capacitatea funcțiunii lor, nu prin felul lor.

*

Exiști în măsura în care ești sincer. Sinceritatea e adevăr și, numai adevărul e existență.

*

Nefericirea are numai două cauze: neputința de a iubi și neputința de a suferi.

*

Lacrimile țin armonia între spirit și natură.

*

Extasul e superior morții, prin distanța de lume și prin apropierea de Dumnezeu. Extasul a singura ieșire din moarte.

*

Lacrimile totdeauna înving sângele..

*

Rugăciunea! Iată legea sfințeniei. Sfințenia! Iată legea iubirii. Iubirea! Iată legea vieții. Atât ne-a descoperit creștinismul, dar nimic nu ne-a mai rămas necunoscut pentru a trăi.

*

Plictiseala: imposibilitatea de a suporta conștiința.
Melancolia: imposibilitatea de a suporta inima.

*

Plictiseala e tot atât de departe de viață cât și melancolia de lume. Amândouă sunt între viață și lume, dar la distanțe neegale: plictiseala e mai departe de viață și mai aproape de lume; melancolia e mai departe de lume și mai aproape de viață.

*

Pasiunea e adevăratul element al inimii. Ea este legea care susține și virtutea și păcatul. Libertatea e adevăratul element al conștiinței. Ea este legea care menține atât păcatul, cât și virtutea.

Gh. Moțiu

Despre ce să predicăm?

În **Duminea V din Post**, la 22 Martie 1942, să vorbim despre **Iisus Hristos Arhiereul**.

În Sfânta Scriptură Iisus Hristos este numit adeseori Mare Preot sau Arhiereu, Miel, Mijlocitor, Păstor, Pânea vieții...

Ce înseamnă toate aceste numiri biblice?

Pentru a se mântui de păcate, omenirea s'a folosit totdeauna și pretutindeni de rugăciuni, de altar și jertfe de curățire, de ispășire și de împăcare cu Dumnezeu.

De când e omul păcătos, păcatul cere pedeapsă și iertarea ispășire. În toate religiile; și în Vechiul Testament. Așa e sufletul omului, nu se simte împăcat cu Dumnezeu fără să se pedepsească pentru păcatele de care s'a făcut vinovat.

Chemarea de slujitor la altar și de mijlocitor prin rugăciuni și jertfe între oameni și Dumnezeu, a avut-o și o are pentru totdeauna preotul.

Iisus Hristos încă a fost Preot, în cel mai desăvârșit înțeles al cuvântului: Preotul tuturor preoților și Arhiereul tuturor arhiereilor.

— „Tu ești preot în veac, după rânduiala lui Melhisedec” (Ps. 109, 5; Evrei 5, 6; 7, 1), adică preot veșnic, fără început și fără sfârșit, fără fraintaș și fără urmaș, preotul lui Dumnezeu și regele păcii. Melhisedec este preot și rege; primește jertfă dela Avraam și-l binecuvintează (Evrei 7, 1—3). Totașa și Iisus Hristos este marele Arhiereu care a străbătut cerurile, s'a întrupat și s'a jertfit pentru noi; a suferit împreună cu noi în slăbiciunile noastre și a fost ispitit întru toate, după asemănarea noastră, afară de păcat (Evrei 4, 14—19).

Preoția Mântuitorului se aseamănă cu alui Melhisedec, dar se deosebește de preoția fiilor lui Levi. Arhiereii Vechiului Testament erau păcătoși, ca și poporul. Ei aduceau în fiecare an jertfe, mai întâi pentru curățirea lor, apoi a poporului. Iisus e Arhiereu fără de păcat și se aduce pe sine jertfă pentru popor, odată pentru totdeauna. El este și preot și victimă, adică *Mielul de jertfă*, care-și varsă sângele și-și dă viața pe altarul crucii pentru mântuirea lumii. (Mai pe larg vezi scrisoarea către Evrei).

Iisus Hristos este Marele Preot al Noului Testament, Arhiereul lumii creștine, Episcopul sufletelor și Păstorul nostru suprem (I Petru 2, 25; Evrei 3, 2; 4, 14; 6, 20; 13, 20). Prin El suntem aproape de Dumnezeu (Ef. 2, 18; 3, 12; Evr. 7, 19); răscumparați și împăcați (Rom. 3, 24; Evrei 9, 12).

Moartea Mântuitorului are caracter de *jertfă*. Nu este un simplu incident din viața Sa, nici numai o pecetluire prin sânge a Evangheliei, căci este profetită și primită ca scop a lucrării Sale în lume. El întreabă pe fiii lui Zevedei dacă pot bea paharul pe care îl bea El și vestește de câteva ori că va fi răstignit. În parabola lucrătorilor viei, în ungerea Mariei Magdalenei, în tradarea lui Iuda și lepădarea lui Petru, în asemănarea cu șarpele lui Moise, cu grâul care putrezește și încolțește (În 12, 23—4), cu *pânea vieții* (În 6) și cu păstorul cel bun (În 10, 1—18), Iisus își anunță moartea Sa răscumărătoare și scopul lucrării Sale mântuitoare. Fiul se va preamări, dar mai întâi va suferi (Lc. 17, 25). Aceasta e voința Tatălui (Mt. 16, 21—3) și vestea profeților (Lc. 18, 31).

Apostolii Ioan, Petru și Pavel în scrisorile lor vorbesc despre *trupul și sângele Domnului* și despre moartea de pe cruce ca 'despre o *mare taină, mijlocitoare de iertare și advătoare de mântuire*.

După sf. Ioan, Iisus a venit să nimicească lucrările diavolului (I, 3, 8). Sângele Lui ne curățește de tot păcatul (I, 1, 7) și ne descoperă iubirea lui Dumnezeu (I, 4, 9—10). Cei răscumparați cântă în cinstea Mielului (Apoc. 5, 9; 14, 3—4), fericiți că și-au spălat hainele în sângele Lui (Apoc. 1, 5; 7, 14; 12, 11; 22, 14).

După sf. Petru, creștinii sunt răscumparați cu preț scump, nu cu argint și aur, ci cu sângele Domnului (I, 1, 18—19). El a purtat în trupul Său pe cruce păcatele noastre (I, 2, 24), ca să ne aducă la Dumnezeu (I, 3, 18).

După sf. Pavel, în starea lor naturală toți oamenii sunt păcătoși și dușmani ai lui Dumnezeu. Iisus prin întrupare s'a făcut mijlocitorul și Mântuitorul nostru. Când eram noi păcătoși, El s'a jertfit pentru noi (Rom. 5, 8—9). În nemărginita Sa iubire, Dumnezeu n'a cruțat nici pe Fiul Său pentru noi (Rom. 8, 32), ca să ne facă *slujba im-*

păcării (II Cor. 5, 18–20) și să ne ierte prin sângele Lui (Ef. 1, 6–7; 2, 4–7; 5, 2; Rom. 3, 23–6). Moartea pe cruce este moarte ispășitoare, moartea unuia nevinovat în locul tuturor păcătoșilor (II Cor. 5, 14). Iisus Mântuitorul prin cruce este *Paștele* care s'a jertfit pentru noi (I Cor. 5, 7), *autorul mântuirii veșnice* (Evrei 5, 8–9) și *unicul mijlocitor între Dumnezeu și oameni* (I Tim. 2, 4–5; cf. I In 2, 1–2). De aceea *crucea*, oamenilor pieritori, este sminteală și nebunie, iar nouă celor ce ne mântuim *puterea lui Dumnezeu* (I Cor. 1, 18).

Pe scurt, toată învățătura creștină despre mântuirea prin jertfa Mântuitorului este aceasta: *V'am dat ce am primit și eu* (scrie sf. ap. Pavel) că „**Hristos a murit pentru păcatele noastre**” (I Cor. 15, 3). Ca Preot veșnic a slujit slujba împăcării între oameni și Dumnezeu, ca Păstor bun a căutat oile cele rătăcite, ca Miel nevinovat s'a jertfit pe altarul crucii, ca Pâine a vieții veșnice ni se dăruiește în Sf. Cuminecătură.

Astfel servește El de Mijlocitor al mântuirii noastre. Jertfa Lui se aseamăna cu Evanghelia Lui: *una* tradusă în sute de limbi și milioane de exemplare. El e singurul Mijlocitor (I Tim. 2, 4–5), care s'a adus, odată pentru totdeauna, veșnică Jertfă, Sfântă Cuminecătură slujită în mii de altare (Golgotele creștinătății) și împărtășită milioaneilor de credincioși, spre iertarea păcatelor, până la sfârșitul veacurilor.

Cei răscumparați scapă prin El de robia păcatului (Col. 1, 13–14), de deșertăciunea vieții (I Petru 1, 18–19) și de puterea morții (I Cor. 15, 54–7), și dobândesc prin El harul iertării (Ef. 1, 7), înfierea (Gal. 4, 5–6), sfințirea (Gal. 1, 3–4) și moștenirea împărăției și a măririi lui Dumnezeu (Ef. 1, 14).

Motivul dăruirii și cauza răscumpărării este *iubirea* (In 3, 16), cum și sf. Clement Romanul scrie: „In dragoste ne-a luat stăpânul pe lângă sine; pentru dragostea pe care a avut-o pentru noi, Iisus Hristos Domnul nostru, după voința lui Dumnezeu, și-a dat sângele său pentru noi; *trupul său pentru trupul nostru și sufletul său pentru sufletele noastre*”.

In cea mai mare jertfă este cea mai mare iubire.

Omule!... Ești căzut și rătăcit... Intoarce-te și te pocăiește... Vino după mine. Ascultă-mă și urmează-mă. Ca să-ți dau un semn de încredere și de iubire, iată, Eu mă opresc cu brațele întinse, cruce, în calea ta, ca să te îmbrățișez. Tu mă răstignești, ca să-ți arăți ura; Eu mă răstignesc ca să-ți arăt iubirea. — Așa ne grăește Preotul mântuirii noastre, Iisus, și așa se înțelege de ce jertfele cele mai mari se fac de către oamenii cei mai buni și mai curați, începând dela jertfa lui Avel. Iubirea este prietenie dusă până la jertfă și măn-

tuirea este jertfă de iubire dusă până la sânge și până la moarte. Fără de sânge nu este iertare.

Mare este taina mântuirii.

Cutremurați, ca și în fața Evanghелиei învățaturii și a judecării ce ne așteaptă, venim în fața Mântuitorului-Arhiereu. Venim, vinovați, în biserică măririi Lui și-L chemăm să ne facă slujba de Preot și Păstor în veac, după rânduiala lui Melhisedec; să se milostivească și să ne dăruiască Pâinea vieții, să ne împace cu Dumnezeu ca un Miel nevinovat, prin sângele Său, și să ne deschidă prin Cruce intrarea în Sfânta Sfintelor, în Ierusalimul ceresc.

— „*Crucea ta, Doamne, este viață și înviere poporului tău; și spre dânsa nădăjduindu-ne, te lăudăm pe tine, Dumnezeul nostru, cel ce te-ai răstignit pentru noi, miluește-ne pe noi*”.

*

La Bunavestire, în 25 Martie 1942, să vorbim despre **cultul Maicii Domnului**.

Cerurile se veselesc și pământul se bucură, căci astăzi este începătura mântuirii. Astăzi taina cea din veac ascunsă și de îngeri neștiută se descopere și Cuvântul lui Dumnezeu Fiul Fecioarei se face.

E Bunavestire. Acum 1942 ani fost-a îngerul Gavriil trimis în cetatea Nazaret ca să binevestească, să aducă Fecioarei Maria și prin ea omenirii vestea mântuirii, solia nașterii Domnului:

— „*Bucură-te cea plină de dar, Domnul este cu tine, binecuvântată ești în între femei*”... Tu ai aflat har la Dumnezeu, de aceea, iată, vei lua în pântece și vei naște pe Iisus, Fiul lui Dumnezeu.

— Dar „cum va fi aceasta, de vreme ce nu știu de bărbat?” — Și răspunzând, îngerul i a zis:

— „*Duhul Sfânt se va pogori peste tine și puterea Celui Peainalt te va umbri, pentru aceea și sfântul care se va naște din tine, se va chema Fiul lui Dumnezeu*... Că la Dumnezeu nimic nu este cu neputință”...

— „Iată roaba Domnului sunt. Fie mie după cuvântul tău”.

Peste câțeva vreme, sfânta Fecioară Maria s'a dus la Elisaveta, soția preotului Zaharia, care a primit-o aproape cu aceleași cuvinte de închinăciune ca și îngerul:

— „*Binecuvântată ești tu între femei și binecuvântat este rodul pântecelui tău. Și de unde mie aceasta ca să vină la mine Maica Domnului meu?... Fericită este ceea ce a crezut că se vor împlini cele spuse ei dela Domnul*”.

Atunci a lăudat Maria pe Dumnezeu și a zis:

— „*Mărește sufletul meu pe Domnul și s'a bucurat duhul meu de Dumnezeu Mântuitorul meu. Că a căutat spre smerenia roabei sale, că iată, de acum mă vor ferici toate neamurile, că mi-a*

făcut mie mărire Cel Puternic și sfânt este numele lui..." (Lc. 1, 26—49).

În Evanghelia aceasta se cuprinde două învățături mari: una despre zămislirea Fiului din Fecioara Maria și a doua despre cultul ce se cuvine Fecioarei Maria.

Zămislirea minunată a Fiului din Fecioară a fost vestită încă de către profeți. Isaia scrie: „Iată, Fecioara va zămisli și va naște fiu și-i va pune numele Emanuil", Dumnezeu cu noi (7, 14, Mat. 1, 22). Ea este asemănată și numită: *casa lui Dumnezeu, poarta cerului și scara lui Iacob* (Fac. 28, 10—17), prin care se face legătura între cer și pământ, între Dumnezeu și om; *rugul arzând* în care s'a arătat Dumnezeu lui Moise (Ieș. 3, 1—6) chivotul de aur, *casa Domnului* cea plină de slavă, *Sfânta Sfințelor, ușa incuțată* prin care intră Domnul Dumnezeu (Iez. 44, 1—3). În ea s'a lucrat taina întrupării lui Dumnezeu, s'a zămislit și s'a răscut (nu s'a făcut) Dumnezeirea cu trup; prin ea Fiul lui Dumnezeu Fiul Fecioarei se face. „Care nu din sânge, nici din poftă trupească, ci dela Dumnezeu s'a făcut" (In 1, 13); din Dumnezeu fără de mamă și din Mamă fără de tată. Prin Fecioara Maria avem întoarcerea în pământul făgăduinței și în fericirea raiului pierdut.

Fecioria ei în trup și în suflet, *înainte, în și după* nașterea Fiului, o mărturisește ea când s'oune ingerului: *Eu nu știu de bărbat*, o adeverește sf. Irineu care o numește „pururea Fecioară, totdeauna fucă" și întreagă Biserica, dela început, în dogmele ei, în nenumăratele și preafrumoasele ei rugăciuni și cântări, în care este preamărită nevinovăția și deapurarea fecioria ei.

— „Unde voește Dumnezeu se biruește rânduiala firii"...

Cultul Fecioarei Maria începe dela *Banavestire*, cu închinarea ingerului Gavriil prin cuvintele: „Bucură-te cea plină de dar", sfântă cu desăvârșire, și cu închinarea Elisavetei prin cuvintele: „Binecuvântată ești Tu între femei"... Ea o numește pentru totdeauna *Măica Domnului*. Poporul o fericește prin glasul femeii care, vrăjită de frumusețea Evangheliei Fiului, exclamă: „*Fericit este pântecul ce te-a purtat și pieptul la care ai supt*" (Lc. 11, 27). Fecioara însăși își dă seama de harul ce-l are înaintea lui Dumnezeu și zice: „Mărește suflete al meu pe Domnul... că iată *de acum mă vor ferici toate neamurile, că mi-a făcut mie mărire Cel Puternic...*" Toate neamurile o fericesc și-i aduc cult de supra-venerațiune (iperdulie), pentru sfințenia ei de Fecioară plină de dar și de Maică Precurată, *Născătoare de Dumnezeu*, „mai cinstită decât heruvimii și mai mărită, fără de asemănare decât serafimii"...

De atunci avem cultul ei de mamă ideală și femeie de model pentru toate femeile și mamele. De atunci începe a se zugrăvi icoana ei sfântă, încep a se face cântări în onoarea ei, a se așeza sărbători și a se rândui slujbe (Acatiste și Paraclise) în biserici pentru chemarea ei în ajutorul tuturor păcătoșilor și îndurerărilor.

Au fost vremuri când s'a încercat să se înlătore cultul Maicii Domnului din Biserică și oameni care au rostit hule la adresa ei.

Un împărat iconoclast (Constantin Copronimul) a dat creștinilor porunca să nu mai cinstească pe Maica Domnului. Ea L-a născut și L-a crescut, și atât. Dar din mulțimea creștinilor, cari au ascultat hula împăratului, s'a ridicat o bătrână femeie creștină, mama lui, și i-a răspuns:

— Teme-te împărate!...

— De cine să mă tem?

— De Fiul Maicii; așa cum se tem dușmanii de tine... Eu nu ți-am fost mamă numai până ce te-am purtat în pântec și te-am alăptat la sân? Acum nu ți mai sunt mamă?...

Împăratul s'a rușinat și s'a îngălbenit, dar și pedeapsa Fiului l-a ajuns, căci a murit învins de dușmanii săi.

Vor fi și astăzi vrăjmași ai cultului Maicii Domnului, dar neasemănat mai mulți sunt închinătorii ei, cari o chiamă în durerile lor și în rugăciunile lor.

Fecioara Maria este a doua mamă a neamului omenesc. Eva a fost mama neamului omenesc prin care a intrat răul și decadența în lume; Maria este mama neamului omenesc, prin care ne-a venit mântuirea și mărirea. Eva s'a lăsat ispășită și amăgită de șarpele păcatului, Maria este mai cinstită decât toți sfinții și mai presus decât toți ingerii. Eva, plină de duhuri necurate (mândrie și neascultare) devine pricină de blestem și suferință; Maria, plină de darul Duhului Sfânt: curată, sfioasă, smerită, bună, nevinovată și supusă lui Dumnezeu, devine pricină de mântuire. Câtă deosebire între cuvintele de blestem adresate Evei: „Inmulțind voi înmulți necazurile tale și suspinul tău; în dureri vei naște fii și spre bărbatul tău va fi întoarcerea ta și el te va stăpâni" (Fac. 3, 16), și între solia de bucurie și binecuvântare adresată Mariei: „Bucură-te cea plină de dar, Domnul este cu tine, binecuvântată ești tu între femei" (Lc. 1, 28).

În chipul Fecioarei Maria vedem viitorul familiei și fericirea căminului. Femeia „se va mântui prin naștere de fii, dacă stăruiește, cu deplină înțelepciune, în *credință*, în *iubire* și în *sfințire*" (I Tim. 2, 15). Acesta e rostul femeii în lume, idealul ei cel mai înalt: să fie *mamă*. „Femeia" reprezintă „căderea", „mama" ridicarea și mân-

tuirea. Femeia fără copii, în vechime, ca și astăzi, era socotită de „ocară” în fața oamenilor și a lui Dumnezeu; mama este numele în fața căruia se închină și oamenii și îngerii.

Fie ca sărbătoarea de astăzi, Bunavestire să însemne o zi de reculegere, un început de întoarcere la viața de model a familiei creștine; să fie o zi de rugăciune și chemare în ajutor a Maicii Domnului, căci „mult poate rugăciunea Maicii pentru îmblânzirea Stăpânului”. Și nu numai astăzi, ci totdeauna să o cinștim și să o chemăm să se roage pentru noi.

„Ce te vom chema, o, ceea ce ești plină de dar: cer, că ai răsărit soarele dreptății; rai, că ai odrăslit floarea nestrucăciunii; Fecioară, că ai rămas nestrucată; Mamă curată, că ai avut în sfințele tale brațe Fiu pe Dumnezeuul tuturor, pe acela roagă-L, să se mântuiască sufletele noastre”.

— „Maică bună, roagă-te pentru noi!...”

Informațiuni

■ **Congresul Societății Ort. Rom. Naț. a Femeilor Române** s'a ținut Duminecă la 8 Martie 1942 în Capitală. Au participat delegații Eparhiilor și comitetelor din țară.

— In cuvântarea de deschidere, dna Alexandra Cantacuzino, prezidenta Societății, a vorbit despre înfăptuirile din anul trecut, în Basarabia și Transnistria, unde Societatea a înființat cea dintâi cantină pentru funcționari și a deschis cea dintâi biserică, a împărțit ajutoare copiilor săraci peste un milion lei, a desfășurat o bogată activitate în folosul răniților din spitale, pentru care merit Societatea a fost citată de către armată prin ordin de zi, etc.

Congresul a fost prezidat de dl Ion Petrovici Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, care a rostit cu acest prilej o cuvântare din care cităm:

Societatea Ortodoxă a Femeilor Române a avut un rol ce nu i se poate tăgădui, în deșteptarea sentimentelor noastre de români, creștini și ortodoksi, cari sunt însușiri de adâncire, iar nu de suprafață. Și meritul doamnei Cantacuzino în promovarea acestei opere este de nelăgăduit. Ați avut norocul să fiți o personalitate excepțională.

Sunteți meșteră și la cuvânt și la faptă. Ați avut și aveți o activitate excepțională. Sunteți prezentă pretutindeni și fără zăbavă. Chiar în locurile mai puțin consolidate. Nici nu se retrăseseră ariergardele sovietice din Odesa și Dvs. erați acolo. Ca român, nu pot să nu relev încă un moment din activitatea Dvs. inițiativa de a fixa o cruce pe dealul Feleacului, o cruce vremelnice înfiptă acolo, pentru că este o cruce în marș.

Vorbind acum și în calitatea oficială în care vin la acest congres, țin să vă felicit pentru opera de educație pe care ați înfăptuit-o aici.

Credința creștină este, în adevăr, un minunat factor de educație. Și Dvs. ați pornit să înfăptuiți în spirit ortodox, ceea ce realizaseră alte confesiuni creștine: educația la adăpostul, cu sprijinul și în credința Bisericii creștine. Educația aceasta, în spirit creștin, este de cel mai mare preț, căci Biserica este un stâlp de temelie al neamului.

■ **Misiuni religioase.** În 7 și 8 Martie c. s'au ținut misiuni religioase, organizate de Cercul religios Curtici, la Macea.

Sâmbătă s'a servit Sf. Liturghie și s'au împărțit elevii școlii primare. A predicat Păr. Z. Brădeanu despre Sf. Cuminecătură, în legătură cu chemarea liturgică: „Cu frica lui Dumnezeu, cu credință și cu dragoste să vă apropiați”.

După amiazi Vecernia a fost oficiată de Păr. Prot. F. Codreanu, apoi Păr. I. Felea a vorbit tineretului preșcolar despre „Legea creștină”. A urmat mărturisirea bărbaților, femeilor și a tineretului, de către duhovnicii: F. Codreanu, I. Lorințiu, I. Felea și Gh. Curtuțiu.

Duminecă s'a slujit Sf. Liturghie în sobor de Prot. F. Codreanu și Preoții Z. Brădeanu și I. Felea. A predicat Pr. I. Felea despre Biserică și darurile ei.

Păr. Prot. F. Codreanu a conferențiat despre „taina pocăinței”. La sfârșit Pr. Gh. Curtuțiu a mulțumit tuturor ostenitorilor.

În total s'au cuminecat în amândouă zilele 286 persoane.

Tot Duminecă s'au ținut misiuni religioase și în parohia Cermeiu. Sf. Liturghie a fost slujită de P. C. Prot. C. Turicu asistat de patru preoți. La priceasnă a predicat Păr. C. Turicu despre Sf. Cruce. S'au cuminecat câțiva zeci de credincioși.

A urmat slujba Sf. Maslu și o ședință a Oastei Domnului, la care au participat ostașii din Cermeiu și din comanele învecinate.

■ **Colecta publică,** organizată în „Ziua Cumpătării” la 22 Februarie c. în toată țara a realizat o încasare de 105.375.712 lei. La ea se mai adaugă darul Führerului: 17 băraci, reprezentând 13.000.000 lei.

Cifrele acestea sunt mult mai mari decât cele obținute cu colecta din 6 și 7 Decembrie 1941, ceea ce înseamnă că spiritul de solidaritate și dăruire creștină este în creștere.

■ **Exemple și caractere creștine.** Familia pluglarului Popovici din Curtici a donat pe seama bisericii de acolo un chivot în valoare de 7000 lei.

Fiul său Traian, — când se afla pe front, lângă un camarad din satul lui, care murea strângând în mână fotografia celor trei copii ai săi și jeluindu-se că cine va avea grijă de ei după moartea lui, — i-a făgăduit că din averea sa le va dăruia două jughere de pământ.

Intors de pe front la Sibiu s'a îmbolnăvit și a murit și el. Familia însă a hotărât ca testamentul să i se execute întocmai, deși are și el rămași trei copii orfani.

■ **Impozitul pe epitrahil**, după un comunicat recent al Arhiepiscopiei Bucureștilor, se va desființa, printr'o modificare de lege pe care Ministerul Finanțelor a anunțat-o pe luna viitoare.

Și aceasta se așteaptă de multă vreme.

Venitele stolare sunt ofrande benevole și dăruiri care nu se impun.

■ **Pr. Pavel Corbu**, profesor la Școala Normală de conducătoare din Beiuș, la 4 Martie c. a fost promovat doctor în teologie în aula Universității din Cernăuți, cel dintâi doctor după retrocedarea Bucovinei.

Sfinția Sa este fiu al Eparhiei noastre, din Bocsig.

Felicitării.

■ **In propagandă religioasă.** Studenții Academiei Teologice din localitate, în frunte cu PP. CC. Prof. Petru Bancea, Ieromonah Iulian Micloș și Preot Victor Biliboacă au descins Duminecă 8 Martie a. c. în frunțașă comună Sân-Nicolaul-mic.

În dimineața susnumitei zile, în biserica ort. rom. s'a oficiat Sfânta Liturghie, în sobor, de către PP. CC. Ierom. Iulian Micloș, Pr. V. Biliboacă, Pr. Teodor Șuteu, parohul local și diaconul Iliodor Astaluș student anul IV, care a și predicat. Răspunsurile liturgice au fost date de corul studenților teologi condus de Părintele Profesor P. Bancea.

În după amiaza aceleiași zile, la orele 15 — în sala culturală comunală, — studenții au organizat un festival religios în cadrele căruia a conferențiat Părintele Iulian Micloș, duhovnicul studenților, despre: „Misiunea poporului român“, cu aplicare specială la misiunea episcopatului ort. rom. din Ardeal în Transnistria, în toamna anului trecut și studentul Nicolae Nedelcu, președintele studenților, despre: „Munca, în concepția creștină“.

Alesele bucăți muzicale-religioase au fost conduse de Părintele P. Bancea.

Poezii a recitat stud. Gh. Florișteanu an. III iar stud. Tiberiu Dârlea an. II a cântat: „Acestea zice Domnul către Jidovi“.

Asist.

Nr. 1291/1942.

Comunicat

În conformitate cu dispozițiunile noastre anterioare, facem cunoscut că oficiile protopopești și parohiale sunt obligate ca, în intervalul dela 15 — 31 Martie a. c. să prezinte forului în drept, spre vizare, numerotare și parafare jurnalele de casă (form. M. L. P.) pe anul 1942/43 ale fondurilor și fundațiunilor existente la protopopiate și parohii.

Vizarea, pentru parohii o face oficiul protopopesesc concernent, iar pentru protopopiate Consiliul nostru Eparhial.

Arad, la 10 Martie 1942.

Consiliul Eparhial

Convocare

În conformitate cu art. 6 din Regulamentul pentru org. desp. Asociației Clerului „A. Șaguna“, prin aceasta convocăm Adunarea generală a despărțământului Arad al Asociației, care se va ține în zilele de 25—26 Martie a. c., în localul școlii de lângă sf. bis. Catedrală din Arad, cu următorul

Program:

Ziua I. (Miercuri 25 Martie) — la orele 3 p. m.:

1. Misiuni interne cu mărturisirea preoților, a profesorilor-preoți, a funcționarilor bisericești și a absolvenților de teologie.

Ziua II. (Joi 26 Martie) — la orele 8—11 a. m.:

1. Utrenia împreună cu sf. Liturghie și împărtășirea preoților.

2. Predică ocazională înainte de împărtășire.

3. Tedeum.

* * *

La orele 11 a. m.:

1. Deschiderea Adunării prin președintele Asociației Ioan I. Ardelean, paroh.

2. Temă teoretică cu recenzii.

3. Propuneri.

4. Încheierea ședinței.

Arad, la 26 Febr. 1942.

Ioan I. Ardelean
președinte.

Demian Tudor
secretar.

NOU!

NOU!

PARASTASUL

Cum se slujește în Eparhia Aradului

Cu aprobarea și binecuvântarea P. S.

Sale Părintelui Episcop

Dr. ANDREI MAGIERU

Pe note liniare de

TRIFON LUGOJAN

dir. Școlii de cântăreți bisericești din Arad.

PREȚUL: 25 lei.